Europees Parlement
2024-2029

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

2025/2061(INI)

06.11.2025

ADVIES

van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

aan de Begrotingscommissie en de Commissie begrotingscontrole

inzake de tenuitvoerlegging van het conditionaliteitsmechanisme voor de rechtsstaat
(2025/2061(INI))

Rapporteur voor advies: Michał Wawrykiewicz

PA_NonLeg

AMENDEMENTEN

De Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken dient bij de bevoegde Begrotingscommissie en de bevoegde Commissie begrotingscontrole het volgende in:

Amendement 1

Ontwerpresolutie
Visum 10 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien het voorstel van de Commissie van 16 juli 2025 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van het Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid voor de periode 2028-2034 en tot wijziging van Verordening (EU) 2023/955 en Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 (COM(2025)0565)(ontwerp van FNRP-verordening),

Amendement 2

Ontwerpresolutie
Visum 12 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 24 april 2024 over de lopende hoorzittingen in het kader van artikel 7, lid 1, VEU over Hongarije om de rechtstaat te versterken en de budgettaire gevolgen daarvan[1 bis],
	[1 bis] PB C, C/2025/3705, 17.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3705/oj.

Amendement 3

Ontwerpresolutie
Visum 12 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 18 januari 2024 over de situatie in Hongarije en bevroren EU-gelden[1 bis],
	[1 bis] PB C, C/2024/5742 van 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5742/oj.

Amendement 4

Ontwerpresolutie
Visum 14 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 15 september 2022 over het voorstel voor een besluit van de Raad houdende de constatering, overeenkomstig artikel 7, lid 1, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, dat er een duidelijk gevaar bestaat voor een ernstige schending door Hongarije van de waarden waarop de Unie berust[1 bis],
	[1 bis] PB C 125 van 5.4.2023, blz. 463.

Amendement 5

Ontwerpresolutie
Visum 14 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 10 maart 2022 over de rechtsstaat en de gevolgen van het arrest van het HvJ-EU[1 bis],
	[1 bis] PB C 347 van 9.9.2022, blz. 168.

Amendement 6

Ontwerpresolutie
Visum 15 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 7 oktober 2020 over de instelling van een EU-mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten[1 bis],
	[1 bis] PB C 395 van 29.9.2021, blz. 2.

Amendement 7

Ontwerpresolutie
Visum 15 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 12 september 2018 over een voorstel houdende een verzoek aan de Raad om overeenkomstig artikel 7, lid 1, van het Verdrag betreffende de Europese Unie te constateren dat er een duidelijk gevaar bestaat voor een ernstige schending door Hongarije van de waarden waarop de Unie berust[1 bis],
	[1 bis] PB C 433 van 23.12.2019, blz. 66.

Amendement 8

Ontwerpresolutie
Visum 17 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 5 mei 2022 over hoorzittingen uit hoofde van artikel 7, lid 1, VEU met betrekking tot Polen en Hongarije[1 bis],
	[1 bis] PB C 465 van 6.12.2022, blz. 147.

Amendement 9

Ontwerpresolutie
Visum 17 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 1 juni 2023 over de inbreuken op de rechtsstaat en de grondrechten in Hongarije en de bevroren EU-gelden[1 bis],
	[1 bis] PB C, C/2023/1223, 21.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1223/oj.

Amendement 10

Ontwerpresolutie
Visum 19 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien het beroep dat het Parlement op 25 maart 2024 tegen de Commissie heeft ingesteld in zaak C-225/24, waarin het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU) wordt verzocht Uitvoeringsbesluit C (2023)9014 van de Commissie van 13 december 2023 nietig te verklaren[1 bis],
	[1 bis] PB C, C/2024/3063, 13.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3063/oj.

Amendement 11

Ontwerpresolutie
Visum 21

Ontwerpresolutie	*Amendement*
– gezien de opmerkingen naar aanleiding van de onderzoeksmissie van de Commissie begrotingscontrole naar Hongarije van 15 t/m 17 mei 2023 en naar Slowakije van 26 t/m 28 mei 2025,	– gezien de opmerkingen naar aanleiding van de onderzoeksmissie van de Commissie begrotingscontrole naar Hongarije van 15 t/m 17 mei 2023 en naar Slowakije van 26 t/m 28 mei 2025 ***van de onderzoeksmissie van de Commissie***

burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken naar Hongarije van 14 t/m 16 april 2025, en van de onderzoeksmissie van de monitoringgroep inzake de democratie, de rechtsstaat en de grondrechten van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken naar Slowakije van 2 tot en met 3 juni 2025,

Amendement 12

Ontwerpresolutie
Visum 29 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de studie in opdracht van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken getiteld "Enforcement of EU law in the Area of Freedom, Security and Justice"[1 bis], gepubliceerd door het directoraat-generaal Intern Beleid in januari 2024,

[1 bis] Studie – "Inclusive education for learners with disabilities", Europees Parlement, directoraat-generaal Intern Beleid, beleidsondersteunende afdeling C – Rechten van de burger en Constitutionele Zaken, januari 2024.

Amendement 13

Ontwerpresolutie
Overweging A

Ontwerpresolutie	*Amendement*
A. overwegende dat de EU berust op de in artikel 2 VEU vastgelegde waarden, namelijk eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid en de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren; overwegende dat deze waarden	A. overwegende dat de EU berust op de in artikel 2 VEU vastgelegde waarden, namelijk eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid en de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren; overwegende dat ***de lidstaten***

tot uiting komen in de in het Handvest beschreven grondrechten, zoals gelijkheid van vrouwen en mannen, non-discriminatie en het recht op collectieve onderhandelingen en collectieve actie, in overeenstemming met het EU-recht en nationale wetten en praktijken, en dat deze waarden verankerd zijn in internationale mensenrechtenverdragen; overwegende dat de eerbiediging van deze gedeelde waarden de grondslag vormt van de rechten die de inwoners van de EU genieten;

deze waarden ***delen en dat deze waarden verankerd zijn in internationale mensenrechtenverdragen; overwegende dat democratie, de rechtsstaat en grondrechten waarden zijn die elkaar versterken en die, als ze ondermijnd worden, een systemische bedreiging vormen voor de rechten en vrijheden van alle mensen in de EU;***

Amendement 14

Ontwerpresolutie
Overweging D

Ontwerpresolutie	*Amendement*
D. overwegende dat de conditionaliteitsverordening de ***EU*** de mogelijkheid geeft om evenredige financiële maatregelen vast te stellen om ***haar financiële belangen*** te beschermen ***wanneer*** schendingen van de rechtsstaat in een lidstaat het goed financieel beheer van de ***EU-begroting*** aantasten of ernstig dreigen aan te tasten; overwegende dat de verordening werd aangenomen als onderdeel van het pakket voor het meerjarig financieel kader (MFK) 2021-2027, na lange en moeizame onderhandelingen tussen de medewetgevers, met name als gevolg van pogingen van sommige lidstaten om de onderhandelingen over het MFK te koppelen aan de onderhandelingen over het conditionaliteitsmechanisme voor de rechtsstaat; overwegende dat de verordening sinds de inwerkingtreding ervan op 1 januari 2021 voor alle lidstaten bindend is;	D. overwegende dat de conditionaliteitsverordening de ***Raad*** de mogelijkheid geeft om***, op basis van een voorstel van de Commissie en met kennisgeving aan het Parlement,*** evenredige financiële maatregelen vast te stellen om ***de begroting van de EU*** te beschermen ***tegen*** schendingen van de ***beginselen van de*** rechtsstaat in een lidstaat ***die*** het goed financieel beheer van de ***EU of de financiële belangen van de EU*** aantasten of ernstig dreigen aan te tasten; overwegende dat de verordening werd aangenomen als onderdeel van het pakket voor het meerjarig financieel kader (MFK) 2021-2027, na lange en moeizame onderhandelingen tussen de medewetgevers, met name als gevolg van pogingen van sommige lidstaten om de onderhandelingen over het MFK te koppelen aan de onderhandelingen over het conditionaliteitsmechanisme voor de rechtsstaat; overwegende dat de verordening sinds de inwerkingtreding ervan op 1 januari 2021 voor alle lidstaten bindend is; ***overwegende dat er in het MFK 2028-2034 voor moet worden gezorgd dat elk nieuw mechanisme wordt***

ontworpen op een wijze die in overeenstemming is met de conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat;

Amendement 15

Ontwerpresolutie
Overweging F bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	F bis. overwegende dat grondwetswijzigingen die de onafhankelijkheid van de media en de vrijheid van meningsuiting verzwakken of het systeem van checks-and-balances ondermijnen, een directe bedreiging vormen voor de in artikel 2 VEU vastgelegde waarden en concrete gevolgen hebben voor de bescherming van de begroting van de Unie doordat zij de randvoorwaarden voor het transparante toezicht op de EU-middelen verslechteren;

Amendement 16

Ontwerpresolutie
Overweging F ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	F ter. overwegende dat de conditionaliteitsverordening in december 2022 voor het eerst van toepassing werd op Hongarije, wat leidde tot een schorsing van de uitbetaling van 6,3 miljard EUR aan cohesiefondsen en een verbod op het aangaan van nieuwe juridische verplichtingen met Hongaarse trusts van openbaar belang of entiteiten die eigenaar zijn van dergelijke trusts van openbaar belang, als gevolg van systemische schendingen van de beginselen van de rechtsstaat die de EU-begroting en de financiële belangen van de EU in gevaar konden brengen, met inbegrip van beperkingen van de onafhankelijkheid

	van de rechterlijke macht en het openbaar ministerie, en risico's in verband met corruptie en tekortkomingen met betrekking tot de uitvoering van EU-middelen, met name wat betreft overheidsopdrachten en de rol van bovengenoemde trusts van openbaar belang;

Amendement 17

Ontwerpresolutie
Overweging G

Ontwerpresolutie	*Amendement*
G. overwegende dat de Commissie in januari 2024 overeenkomstig artikel 9 van de conditionaliteitsverordening een verslag heeft gepubliceerd om de balans op te maken van de toepassing van de wetgeving; overwegende dat de analyse van de Commissie van het enige beschikbare geval de doeltreffendheid van de genomen beschermingsmaatregelen en het potentieel ervan voor de toekomst heeft bevestigd, maar dat de Commissie heeft vastgesteld dat het te vroeg was om definitieve conclusies te trekken en dat mogelijke verbeteringen beter in kaart konden worden gebracht op basis van een uitgebreidere besluitvormingspraktijk;	G. overwegende dat de Commissie in januari 2024 overeenkomstig artikel 9 van de conditionaliteitsverordening een verslag heeft gepubliceerd om de balans op te maken van de toepassing van de wetgeving; overwegende dat de analyse van de Commissie van het enige beschikbare geval de doeltreffendheid van de genomen beschermingsmaatregelen en het potentieel ervan voor de toekomst heeft bevestigd, maar dat de Commissie heeft vastgesteld dat het te vroeg was om definitieve conclusies te trekken en dat mogelijke verbeteringen beter in kaart konden worden gebracht op basis van een uitgebreidere besluitvormingspraktijk; ***overwegende dat de door de Commissie uitgevoerde evaluatie uitwijst dat de tijdslimieten voor de Commissie in het kader van de conditionaliteitsverordening weinig flexibiliteit bieden en in bepaalde fasen bijzonder moeilijk haalbaar zijn; overwegende dat in het verslag over Hongarije de geboekte vooruitgang in het kader van de conditionaliteitsverordening uitvoerig wordt geprezen, maar onvoldoende wordt benadrukt in hoeverre de uitdagingen nog niet zijn verholpen;***

Amendement 18

Ontwerpresolutie

Overweging I

Ontwerpresolutie	*Amendement*
I. overwegende dat dit verslag tot doel heeft de uitvoering van de conditionaliteitsverordening onder de loep te nemen, overeenkomstig de rol van het Parlement zoals vastgelegd in de verordening, door te wijzen op de voordelen en tekortkomingen van de toepassing ervan en door aanbevelingen te doen voor de toekomstige uitvoering ervan;	I. overwegende dat dit verslag tot doel heeft de uitvoering van de conditionaliteitsverordening onder de loep te nemen, overeenkomstig de rol van het Parlement zoals vastgelegd in de verordening, door te wijzen op de voordelen en tekortkomingen van de toepassing ervan en door aanbevelingen te doen voor de toekomstige uitvoering ervan***, en door de samenhang en de doeltreffendheid van het conditionaliteitsregime samen met andere instrumenten in de toolbox voor de rechtsstaat te beoordelen, zoals de verordening gemeenschappelijke bepalingen en de "supermijlpalen" met betrekking tot de rechtsstaat in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit***;

Amendement 19

Ontwerpresolutie
Paragraaf 3

Ontwerpresolutie	*Amendement*
3. is ingenomen met de bevestiging door het HvJ-EU dat de eerbiediging van de in artikel 2 VEU verankerde waarden een continue verplichting is ***na toetreding tot de EU*** en een voorwaarde om alle uit het EU-lidmaatschap voortvloeiende rechten en voordelen te genieten, met inbegrip van toegang tot EU-middelen; verzoekt de Commissie dit punt onder de aandacht te brengen in haar communicatie- en handhavingsactiviteiten;	3. is ingenomen met de bevestiging door het HvJ-EU dat de eerbiediging van de in artikel 2 VEU verankerde waarden een continue verplichting is ***van alle lidstaten*** en een voorwaarde om alle uit het EU-lidmaatschap voortvloeiende rechten en voordelen te genieten, met inbegrip van toegang tot EU-middelen; verzoekt de Commissie dit punt onder de aandacht te brengen in haar communicatie- en handhavingsactiviteiten[1 bis]; ***benadrukt dat hier vaker op moet worden gewezen, aangezien dat de geloofwaardigheid van de Unie versterkt, en benadrukt dat ook de gevolgen van niet-naleving consequent moeten worden benadrukt;***

[1 bis] ***Non-regressiebeginsel; conclusie van***

advocaat-generaal Campos Sánchez-Bordona van 2 december 2021 in zaak C-156/21, Hongarije/Europees Parlement en Raad van de Europese Unie, ECLI:EU:C:2021:974, punt 214.

Amendement 20

Ontwerpresolutie
Paragraaf 3 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	3 bis. is ingenomen met het feit dat het HvJ-EU heeft benadrukt dat de EU-begroting een belangrijk instrument is voor de verwezenlijking van het in artikel 2 VEU verankerde solidariteitsbeginsel, dat een van de grondbeginselen van de EU is[1 bis]; wijst erop dat solidariteit wordt bereikt door het delen van financiële middelen en gebaseerd is op wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten, hetgeen veronderstelt dat elke lidstaat de gemeenschappelijke middelen op verantwoorde wijze gebruikt en zich blijft inzetten voor het nakomen van zijn verplichtingen uit hoofde van het EU-recht, met inbegrip van de handhaving van de in artikel 2 VEU verankerde waarden, met name de rechtsstaat;
	[1 bis] Zaak C-156/21, reeds aangehaald, punt 129.

Amendement 21

Ontwerpresolutie
Paragraaf 4

Ontwerpresolutie	*Amendement*
4. benadrukt dat ***deze financieringsinstrumenten*** niet mogen worden beschouwd als vervanging van de op het Verdrag gebaseerde mechanismen	4. benadrukt dat ***de conditionaliteitsverordening en andere begrotingsinstrumenten*** niet mogen worden beschouwd als vervanging van de

ter bescherming van de in artikel 2 VEU verankerde waarden, en herinnert eraan dat de opschorting van de stemrechten op grond van artikel 7, lid 2, VEU een optie blijft in geval van aanhoudende en ernstige schendingen van de rechtsstaat;	op het Verdrag gebaseerde mechanismen ter bescherming van de in artikel 2 VEU verankerde waarden, en herinnert eraan dat de opschorting van de ***rechten die voortvloeien uit de toepassing van de Verdragen, met inbegrip van maar niet beperkt tot de*** stemrechten op grond van artikel 7, lid 2, VEU***,*** een optie blijft in geval van aanhoudende en ernstige schendingen van de rechtsstaat***, en dat dit mechanisme daarom de procedure van artikel 7 VEU niet "omzeilt", maar moet worden gezien als een aanvulling daarop***;

Amendement 22

Ontwerpresolutie
Paragraaf 5

Ontwerpresolutie	*Amendement*
5. herinnert eraan dat de "toolbox voor de rechtsstaat" van de Commissie de afgelopen tien jaar aanzienlijk is geëvolueerd, met de opname van meerdere instrumenten ter bescherming van de rechtsstaat, waaronder het jaarlijkse verslag over de rechtsstaat dat alle 27 lidstaten bestrijkt, de horizontale randvoorwaarde van het Handvest in het kader van de verordening gemeenschappelijke bepalingen, en de zogenaamde supermijlpalen met betrekking tot de rechtsstaat in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit;	5. herinnert eraan dat de "toolbox voor de rechtsstaat" van de Commissie de afgelopen tien jaar aanzienlijk is geëvolueerd, met de opname van meerdere instrumenten ter bescherming van de rechtsstaat, waaronder het jaarlijkse verslag over de rechtsstaat dat alle 27 lidstaten bestrijkt, de horizontale randvoorwaarde van het Handvest in het kader van de verordening gemeenschappelijke bepalingen, en de zogenaamde supermijlpalen met betrekking tot de rechtsstaat in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit; ***onderstreept dat de ontwikkeling van de toolbox weliswaar voor enige vooruitgang heeft gezorgd, maar nog niet voldoende tastbare resultaten heeft opgeleverd, voornamelijk vanwege de beperkte politieke wil om de toolbox optimaal te benutten;***

Amendement 23

Ontwerpresolutie
Paragraaf 6

Ontwerpresolutie	*Amendement*
6. benadrukt dat het conditionaliteitsregime van budgettaire aard is, aangezien het tot doel heeft een goed financieel beheer van EU-middelen en de financiële belangen van de EU te waarborgen, en alleen van toepassing is wanneer een schending van de rechtsstaat gevolgen heeft of dreigt te hebben voor de EU-begroting; benadrukt dat dit verschilt van ***de procedure van artikel 7 VEU, waarmee ernstige en aanhoudende schendingen van de in artikel 2 VEU vastgelegde waarden worden bestraft***;	6. benadrukt dat het conditionaliteitsregime van budgettaire aard is, aangezien het tot doel heeft een goed financieel beheer van EU-middelen en de financiële belangen van de EU te waarborgen, en alleen van toepassing is wanneer een schending van de rechtsstaat gevolgen heeft of dreigt te hebben voor de EU-begroting; benadrukt dat dit verschilt van ***artikel 7, leden 1 en 2 VEU, die betrekking hebben op situaties waarin er een duidelijk gevaar bestaat voor een ernstige schending of een ernstige en aanhoudende schending van de in artikel 2 VEU vastgelegde waarden, zodat de EU dergelijke risico's kan onderkennen en erop kan reageren, onder meer door aanbevelingen te doen aan de betrokken lidstaat op grond van artikel 7, lid 1, VEU en, in voorkomend geval, door sancties vast te stellen op grond van artikel 7, leden 2 en 3 VEU***;

Amendement 24

Ontwerpresolutie
Paragraaf 7

Ontwerpresolutie	*Amendement*
7. onderstreept dat inbreukprocedures uit hoofde van ***artikel*** 258 VWEU en artikel 6 van het Financieel Reglement aanvullende instrumenten blijven voor systematische schendingen van de waarden van artikel 2 VEU;	7. onderstreept dat inbreukprocedures uit hoofde van ***de artikelen*** 258 ***en 260*** VWEU en artikel 6 van het Financieel Reglement aanvullende instrumenten blijven voor systematische schendingen van de waarden van artikel 2 VEU; ***merkt bovendien op dat met het hangende arrest in zaak C-769/22, Commissie/Hongarije artikel 2 VEU als autonome rechtsgrondslag zou kunnen worden aangewezen, waardoor de inbreukprocedures zouden worden versterkt;***

Amendement 25

Ontwerpresolutie
Paragraaf 8

Ontwerpresolutie	*Amendement*
8. ***prijst*** de arresten van het HvJ-EU van 16 februari 2022 in de zaken C-156/21 en C-157/21***, waarbij*** de beroepen van Hongarije en Polen tot nietigverklaring van de conditionaliteitsverordening volledig zijn verworpen en de geldigheid, rechtsgrondslag en verenigbaarheid van de verordening met het Verdrag, alsook de bevoegdheden van de EU op het gebied van de rechtsstaat in de lidstaten ondubbelzinnig zijn bevestigd;	8. ***merkt op dat in*** de arresten van het HvJ-EU van 16 februari 2022 in de zaken C-156/21 en C-157/21 de beroepen van Hongarije en Polen tot nietigverklaring van de conditionaliteitsverordening volledig zijn verworpen en de geldigheid, rechtsgrondslag en verenigbaarheid van de verordening met het Verdrag, alsook de bevoegdheden van de EU op het gebied van de rechtsstaat in de lidstaten ondubbelzinnig zijn bevestigd; ***merkt voorts op dat het HvJ-EU in diezelfde arresten heeft bevestigd dat in artikel 2 VEU vastgelegde waarden juridisch bindende verplichtingen voor de lidstaten bevatten;***

Amendement 26

Ontwerpresolutie
Paragraaf 9

Ontwerpresolutie	*Amendement*
9. neemt kennis van de aanvullende verduidelijkingen ten aanzien van het proces die de Commissie heeft verstrekt in de richtsnoeren van 2022 over de conditionaliteitsverordening, en van de evaluatie van de praktische toepassing ervan in het toepassingsverslag van de Commissie van 2024; betreurt echter dat de ***richtsnoeren meer dan een jaar na de inwerkingtreding van de verordening zijn vastgesteld en dat dit heeft bijgedragen tot een feitelijke vertraging van de toepassing ervan***;	9. neemt kennis van de aanvullende verduidelijkingen ten aanzien van het proces die de Commissie heeft verstrekt in de richtsnoeren van 2022 over de conditionaliteitsverordening, en van de evaluatie van de praktische toepassing ervan in het toepassingsverslag van de Commissie van 2024; betreurt echter dat de ***Commissie de toepassing van de conditionaliteitsverordening na de inwerkingtreding ervan meer dan een jaar onrechtmatig heeft opgeschort, waarbij zij de conclusies van de Europese Raad heeft gevolgd die onverenigbaar waren met de conditionaliteitsverordening en die niet bindend waren voor de Commissie; spreekt nogmaals zijn teleurstelling uit dat de Commissie richtsnoeren heeft vastgesteld voor de toepassing van de conditionaliteitsverordening terwijl de***

noodzaak van dergelijke richtsnoeren niet is aangetoond;

Amendement 27

Ontwerpresolutie
Paragraaf 10 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	10 bis. merkt op dat de conditionaliteitsverordening het enige instrument is in het kader waarvan moet worden beoordeeld of er andere instrumenten zijn die de financiële belangen van de EU effectiever kunnen beschermen tegen schendingen van de beginselen van de rechtsstaat; is van mening dat het nuttig zou kunnen zijn na te denken over de praktische relevantie en evenredigheid van deze vereiste bij de uitvoering ervan;

Amendement 28

Ontwerpresolutie
Paragraaf 10 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	10 ter. merkt op dat de lidstaten weliswaar verschillende nationale identiteiten en tradities hebben, maar dat de rechtsstaat een waarde is die de EU en de lidstaten gemeen hebben en die tot de grondslagen van de Unie en van haar rechtsorde behoort[1 bis]; merkt op dat de rechtsstaat kan worden gedefinieerd aan de hand van zes beginselen, zoals bevestigd door het HvJ-EU en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en ontwikkeld door de Raad van Europa, namelijk: i) legaliteit, hetgeen een transparant, controleerbaar, democratisch en pluralistisch wetgevingsproces impliceert, ii) rechtszekerheid, iii) verbod op willekeur van de uitvoerende macht, iv) effectieve rechtsbescherming, met

inbegrip van toegang tot de rechter, door onafhankelijke en onpartijdige rechters, met doeltreffende rechterlijke toetsing, ook ten aanzien van de grondrechten, v) scheiding der machten en vi) gelijkheid voor de wet;

[1 bis] Zaak C-156/21, reeds aangehaald, punt 128.

Amendement 29

Ontwerpresolutie
Paragraaf 11

Ontwerpresolutie	*Amendement*
11. merkt op dat potentiële schendingen van de rechtsstaat onder de aandacht van de Commissie worden gebracht via een brede empirische basis, waaronder verslagen van het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF), het Europees Openbaar Ministerie (EOM) en de Rekenkamer, alsook meldingen van maatschappelijke organisaties, bedrijven en klokkenluiders; betreurt ten zeerste het gebrek aan transparantie met betrekking tot beoordelingen van de Commissie die niet leiden tot het voorstellen van maatregelen of die leiden tot de keuze van een ander instrument;	11. merkt op dat potentiële schendingen van de rechtsstaat onder de aandacht van de Commissie worden gebracht via een brede empirische basis, waaronder ***de resoluties van het Parlement,*** verslagen van het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF), het Europees Openbaar Ministerie (EOM) en de Rekenkamer, alsook meldingen van maatschappelijke organisaties, bedrijven en klokkenluiders; betreurt ten zeerste het gebrek aan transparantie met betrekking tot beoordelingen van de Commissie die niet leiden tot het voorstellen van maatregelen of die leiden tot de keuze van een ander instrument;

Amendement 30

Ontwerpresolutie
Paragraaf 12

Ontwerpresolutie	*Amendement*
12. merkt op dat tot op heden slechts een zeer beperkt aantal belanghebbenden gebruik heeft gemaakt van het standaardklachtenformulier van de Commissie dat als bijlage bij de richtsnoeren van 2022 is gevoegd; beveelt	12. merkt op dat tot op heden slechts een zeer beperkt aantal belanghebbenden gebruik heeft gemaakt van het standaardklachtenformulier van de Commissie dat als bijlage bij de richtsnoeren van 2022 is gevoegd; beveelt

aan dat de Commissie klachten in elke schriftelijke vorm aanvaardt; dringt bovendien aan op de oprichting van een vertrouwelijk meldingsportaal waarmee belanghebbenden niet-naleving kunnen melden, zodat er snel corrigerende maatregelen kunnen worden genomen;	aan dat de Commissie klachten in elke schriftelijke vorm aanvaardt***, de ontvangst van dergelijke klachten onmiddellijk bevestigt en daaraan een duidelijk referentienummer toekent, en de klager uiterlijk één jaar na de indiening van de klacht op de hoogte brengt van de voortgang***; dringt bovendien aan op de oprichting van een vertrouwelijk meldingsportaal waarmee belanghebbenden niet-naleving kunnen melden, zodat er snel corrigerende maatregelen kunnen worden genomen; ***onderstreept dat het belangrijk is de bekendheid en zichtbaarheid van het mechanisme te vergroten; is voorts van mening dat wanneer de Commissie een klacht ontvangt, zij een meer ondersteunende en faciliterende rol zou kunnen spelen om ervoor te helpen zorgen dat klacht de nodige elementen bevat om een juiste behandeling ervan mogelijk te maken;***

Amendement 31

Ontwerpresolutie
Paragraaf 13

Ontwerpresolutie	*Amendement*
13. betreurt dat, ondanks de opeenvolgende zorgwekkende bevindingen in de jaarlijkse verslagen van de Commissie over de rechtsstaat, en van OLAF en het EOM, die wijzen op begrotingsrisico's in verschillende lidstaten, slechts twee formele kennisgevingen zijn verzonden en slechts in één geval maatregelen zijn genomen in het kader van de conditionaliteitsverordening;	13. betreurt dat, ondanks de opeenvolgende zorgwekkende bevindingen in de jaarlijkse verslagen van de Commissie over de rechtsstaat ***alsook in bijdragen van maatschappelijke organisaties***, en van OLAF en het EOM, die wijzen op begrotingsrisico's in verschillende lidstaten, slechts twee formele kennisgevingen zijn verzonden en slechts in één geval maatregelen zijn genomen in het kader van de conditionaliteitsverordening; ***benadrukt dat de betrokken instanties in dit verband op meer geïnstitutionaliseerde en gestructureerde wijze met elkaar moeten samenwerken om te zorgen voor een doeltreffende toepassing van de conditionaliteitsverordening; merkt in dit***

verband op dat ernstige bevindingen, waarvan het EOM de Commissie in 2022 met betrekking tot Polen en in 2023 met betrekking tot Slowakije in kennis heeft gesteld, niet hebben geleid tot maatregelen uit hoofde van de conditionaliteitsverordening;

Amendement 32

Ontwerpresolutie
Paragraaf 14

Ontwerpresolutie	*Amendement*
14. benadrukt dat de conditionaliteitsverordening in alle lidstaten consequent moet worden toegepast; dringt er bij de Commissie en, in voorkomend geval, de Raad op aan snel en op volledig transparante wijze op te treden indien er een verband is gelegd tussen schendingen van de rechtsstaat en risico's voor de EU-begroting en indien de betrokken lidstaat niet optreedt om de situatie doeltreffend en duurzaam aan te pakken; benadrukt dat langdurige informele dialogen niet in de plaats mogen komen van doortastend optreden en dat politieke impasses of ***chantage*** moeten worden vermeden;	14. benadrukt dat de conditionaliteitsverordening in alle lidstaten consequent moet worden toegepast; dringt er bij de Commissie en, in voorkomend geval, de Raad op aan snel en op volledig transparante wijze op te treden indien er een verband is gelegd tussen schendingen van de rechtsstaat en risico's voor de EU-begroting en indien de betrokken lidstaat niet optreedt om de situatie doeltreffend en duurzaam aan te pakken; benadrukt dat langdurige informele dialogen niet in de plaats mogen komen van doortastend optreden en dat politieke impasses of ***riskante politiek*** moeten worden vermeden; ***wijst er nogmaals op dat de rechtsstaat in geen geval mag worden beschouwd als een onderwerp waarover politieke compromissen kunnen worden gesloten;***

Amendement 33

Ontwerpresolutie
Paragraaf 15

Ontwerpresolutie	*Amendement*
15. benadrukt dat de beoordelingen van de Commissie onpartijdig en eerlijk moeten zijn, rekening moeten houden met alle beschikbare feiten en dat zij de beginselen van objectiviteit, non-	15. benadrukt dat de beoordelingen van de Commissie onpartijdig en eerlijk moeten zijn, rekening moeten houden met alle beschikbare feiten en dat zij de beginselen van objectiviteit, non-

discriminatie en gelijkheid van de lidstaten voor de Verdragen moeten eerbiedigen; onderstreept dat bij de keuze en omvang van begrotingsbeschermingsmaatregelen het in artikel 5 van de conditionaliteitsverordening vastgelegde evenredigheidsbeginsel in acht moet worden genomen, rekening houdend met de ernst, de duur en de herhaling van de inbreuk, de medewerking van de betrokken lidstaat en het concrete financiële risico, alsook met de gevolgen voor legitieme eindontvangers en begunstigden, met name kleinere; verzoekt de Commissie de methode voor kwantitatieve risicoscores, die zij reeds intern toepast, openbaar te maken, zoals aanbevolen door de Rekenkamer;	discriminatie en gelijkheid van de lidstaten voor de Verdragen moeten eerbiedigen; onderstreept dat bij de keuze en omvang van begrotingsbeschermingsmaatregelen het in artikel 5 van de conditionaliteitsverordening vastgelegde evenredigheidsbeginsel in acht moet worden genomen, rekening houdend met de ernst, de duur en de herhaling van de inbreuk, de medewerking van de betrokken lidstaat en het concrete financiële risico, alsook met de gevolgen voor legitieme eindontvangers en begunstigden, met name kleinere; verzoekt de Commissie de methode voor kwantitatieve risicoscores, die zij reeds intern toepast, openbaar te maken, zoals aanbevolen door de Rekenkamer; ***herinnert aan de verontrustende bevindingen van de Rekenkamer in haar Speciaal verslag 03/2024, met name dat politieke overwegingen een belangrijke rol spelen bij besluiten om middelen niet te blokkeren of vrij te geven, wat met name blijkt uit het feit dat de Commissie in het verleden geen gebruikgemaakt heeft van de conditionaliteitsverordening ten aanzien van Polen en geen gebruikmaakt van deze verordening ten aanzien van Slowakije, zelfs niet nadat zij in het kader van andere instrumenten schendingen van de begrotingsregels en de rechtsstaat in die lidstaten constateerde;***

Amendement 34

Ontwerpresolutie
Paragraaf 16

Ontwerpresolutie	*Amendement*
16. begrijpt dat sommige aspecten van de conditionaliteitsverordening het moeilijk maken om het mechanisme in werking te stellen, met name het vereiste om een voldoende rechtstreeks verband aan te tonen tussen schendingen van de rechtsstaat en een ernstig risico op nadelige gevolgen voor de EU-begroting; benadrukt	16. begrijpt dat sommige aspecten van de conditionaliteitsverordening het moeilijk maken om het mechanisme in werking te stellen, met name het vereiste om een voldoende rechtstreeks verband aan te tonen tussen schendingen van de rechtsstaat en een ernstig risico op nadelige gevolgen voor de EU-begroting; benadrukt

echter dat dergelijke vereisten niet mogen worden gebruikt als rechtvaardiging voor het niet in werking stellen van het mechanisme;	echter dat dergelijke vereisten niet mogen worden gebruikt als rechtvaardiging voor het niet in werking stellen van het mechanisme; ***betreurt in dit verband dat de Commissie de verordening op de meest restrictieve wijze uitlegt, waardoor zelfs ernstige inbreuken die gevolgen hebben voor EU-middelen van de toepassing ervan worden uitgesloten; herhaalt dat in de verordening duidelijk wordt gesteld dat het in gevaar brengen van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en het beperken van de beschikbaarheid en effectiviteit van rechtsmiddelen, onder meer door middel van restrictieve procedurele regels en het niet uitvoeren van rechterlijke uitspraken, neerkomen op een schending van de beginselen van de rechtsstaat[1 bis];***
	[1 bis] PB C 465 van 6.12.2022, blz. 147.

Amendement 35

Ontwerpresolutie
Paragraaf 16 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	16 bis. benadrukt dat zelfs wanneer tekortkomingen op het gebied van de rechtsstaat algemeen van aard zijn en het rechtsstelsel van een lidstaat in zijn geheel beïnvloeden, zoals schendingen met betrekking tot de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, de doeltreffendheid van het openbaar ministerie, de hoge controle-instanties of de pluriformiteit van de media, deze tekortkomingen directe en ernstige gevolgen kunnen hebben voor de EU-begroting door het wegnemen van systemische waarborgen tegen frauduleuze en andere onwettige activiteiten; benadrukt dat het begrip "rechtstreekse gevolgen voor de EU-begroting" niet aldus mag worden uitgelegd dat het toepassingsgebied van de conditionaliteitsverordening wordt

beperkt tot kwesties die specifiek verband houden met de uitvoering van de begroting, zoals wetgeving inzake openbare aanbestedingen, aangezien een dergelijke benadering actoren die te kwader trouw handelen alleen maar zou aanzetten tot een meer algemene uitholling van de waarborgen van de rechtsstaat;

Amendement 36

Ontwerpresolutie
Paragraaf 16 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	16 ter. herinnert eraan dat ondoeltreffende of uitgestelde samenwerking van een lidstaat met het EOM en OLAF een reden is om de conditionaliteitsverordening toe te passen; benadrukt bovendien dat er concretere vormen van samenwerking met de betrokken organen en instanties van de EU moeten worden ontwikkeld om de financiële belangen van de EU doeltreffend te beschermen; dringt er bovendien op aan toetreding tot het EOM vast te stellen als een voorwaarde voor kandidaat-lidstaten die tot de EU willen toetreden, om te voorkomen dat lidstaten weigeren aan dit mechanisme deel te nemen;

Amendement 37

Ontwerpresolutie
Paragraaf 16 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	16 quater. benadrukt dat de EU, in het kader van haar inspanningen om haar financiële belangen zo efficiënt mogelijk te beschermen, is begonnen met voorbereidende werkzaamheden om haar fraudebestrijdingsstructuur te herzien, om

	de efficiëntie van de betrokken actoren te vergroten en dubbel werk in alle fasen van de fraudebestrijdingscyclus te voorkomen, met inbegrip van preventie, opsporing, onderzoek, correctie en de terugvordering van de betrokken bedragen; benadrukt dat deze werkzaamheden nauw moeten worden afgestemd op de uitvoering van de conditionaliteitsverordening, om de samenhang en complementariteit bij de bescherming van de EU-begroting te waarborgen;

Amendement 38

Ontwerpresolutie
Paragraaf 16 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	16 quinquies. merkt op dat volgens de evaluatie van de Commissie in 2024 de procedure in het kader van de conditionaliteitsverordening relatief snel verloopt, maar dat de tijdslimieten voor de Commissie weinig flexibiliteit bieden en in bepaalde fasen bijzonder moeilijk haalbaar zijn; benadrukt dat, zoals in het verslag van de Commissie wordt benadrukt, de doeltreffendheid van de procedure zou kunnen worden vergroot indien de lidstaat bij het indienen van zijn opmerkingen bij de Commissie ook de eventuele standpunten van de door de maatregelen getroffen overheidsinstanties naar voren zou brengen, zodat de kwesties die aan de orde zijn en de meest doeltreffende maatregelen meer in detail zouden kunnen worden beoordeeld; benadrukt dat er, voor zover dat van belang wordt geacht, ten minste duidelijkheid moet bestaan over de wijze waarop dit vereiste moet worden begrepen en toegepast;

Amendement 39

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17

Ontwerpresolutie	*Amendement*
17. merkt op dat de Raad heeft besloten 55 % van de begrotingsvastleggingen voor drie operationele programma's in het kader van het cohesiebeleid voor Hongarije op te schorten; wijst op de juridische analyse[17] waaruit blijkt dat de systemische en aanhoudende aard van schendingen van de rechtsstaat in Hongarije had moeten leiden tot een aanzienlijk hogere opschorting van EU-financiering, teneinde de EU-begroting te beschermen in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel; merkt op dat de Commissie in haar herbeoordelingen van de situatie in Hongarije in december 2023 en december 2024 in beide gevallen heeft geconcludeerd dat de situatie die tot de vaststelling van maatregelen heeft geleid, niet is verholpen; verzoekt de Commissie de achteruitgang van de rechtsstaat te beoordelen en aan te pakken door ofwel aanvullende maatregelen voor te stellen ofwel bestaande maatregelen te ***actualiseren***;	17. merkt op dat de Raad heeft besloten 55 % van de begrotingsvastleggingen voor drie operationele programma's in het kader van het cohesiebeleid voor Hongarije op te schorten ***en het aangaan van nieuwe juridische verplichtingen met Hongaarse trusts van openbaar belang en entiteiten in het bezit van dergelijke trusts van openbaar belang, te verbieden***; wijst op de juridische analyse[17] waaruit blijkt dat de systemische en aanhoudende aard van schendingen van de rechtsstaat in Hongarije had moeten leiden tot een aanzienlijk hogere opschorting van EU-financiering, teneinde de EU-begroting te beschermen in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel; merkt op dat de Commissie in haar herbeoordelingen van de situatie in Hongarije in december 2023 en december 2024 in beide gevallen heeft geconcludeerd dat de situatie die tot de vaststelling van maatregelen heeft geleid, niet is verholpen; verzoekt de Commissie de achteruitgang van de rechtsstaat te beoordelen en aan te pakken door ofwel aanvullende maatregelen voor te stellen ofwel bestaande maatregelen ***aan*** te ***passen aan de bovengenoemde juridische analyse***;
[17] Studie op verzoek van Daniel Freund, ***Parlementslid in de*** Verts/ALE-Fractie — Lane Scheppele, K., Kelemen, R. D., Morijn, J., "Freezing all EU funds to Hungary: A legal analysis of why a 100 % suspension is "proportionate" and "appropriate" under Regulation 2020/2092 on a general regime of conditionality for the protection of the Union budget", mei 2022.	[17] Studie op verzoek van Daniel Freund, ***EP-lid*** Verts/ALE-Fractie***:*** Lane Scheppele, K., Kelemen, R. D., Morijn, J., "Freezing all EU funds to Hungary: A legal analysis of why a 100 % suspension is "proportionate" and "appropriate" under Regulation 2020/2092 on a general regime of conditionality for the protection of the Union budget", mei 2022.

Amendement 40

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20

Ontwerpresolutie	*Amendement*
20. herinnert eraan dat in de conditionaliteitsverordening uitdrukkelijk is bepaald dat zij een aanvulling vormt op bestaande begrotingsbeschermingsinstrumenten en moet worden toegepast “bij gevallen waarin de Uniebegroting niet effectiever kan worden beschermd middels andere in Uniewetgeving vervatte procedures”; betreurt de interpretatie van de Commissie dat op basis van deze formulering dit instrument alleen als laatste redmiddel mag worden gebruikt; stelt met bezorgdheid vast dat het toezicht op de rechtsstaat binnen de Commissie verdeeld is over verschillende diensten, wat soms leidt tot inconsistente en vertraagde maatregelen;	20. herinnert eraan dat in de conditionaliteitsverordening uitdrukkelijk is bepaald dat zij een aanvulling vormt op bestaande begrotingsbeschermingsinstrumenten en moet worden toegepast “bij gevallen waarin de Uniebegroting niet effectiever kan worden beschermd middels andere in Uniewetgeving vervatte procedures”; betreurt de interpretatie van de Commissie dat op basis van deze formulering dit instrument alleen als laatste redmiddel mag worden gebruikt; stelt met bezorgdheid vast dat het toezicht op de rechtsstaat binnen de Commissie verdeeld is over verschillende diensten, wat soms leidt tot inconsistente en vertraagde maatregelen ***of zelfs tot het uitblijven van maatregelen***;

Amendement 41

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21

Ontwerpresolutie	*Amendement*
21. vindt het onduidelijk hoe de conditionaliteitsverordening zich in de praktijk verhoudt tot andere instrumenten in de toolbox voor de rechtsstaat, met name de horizontale randvoorwaarde van het Handvest in het kader van de verordening gemeenschappelijke bepalingen en de met de rechtsstaat verband houdende “supermijlpalen” in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit; betreurt dat de Commissie in december 2023 oordeelde dat Hongarije had voldaan aan de horizontale randvoorwaarde inzake de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, en tegelijkertijd de krachtens de conditionaliteitsverordening opgelegde maatregelen handhaafde; onderstreept dat dit gebrek aan samenhang de	21. vindt het onduidelijk hoe de conditionaliteitsverordening zich in de praktijk verhoudt tot andere instrumenten in de toolbox voor de rechtsstaat, met name de horizontale randvoorwaarde van het Handvest in het kader van de verordening gemeenschappelijke bepalingen en de met de rechtsstaat verband houdende “supermijlpalen” in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit; betreurt dat de Commissie in december 2023 oordeelde dat Hongarije had voldaan aan de horizontale randvoorwaarde inzake de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, en tegelijkertijd de krachtens de conditionaliteitsverordening opgelegde maatregelen handhaafde; ***merkt daarnaast op dat bijvoorbeeld in Polen bepaalde***

democratische controle op de toepassing ervan belemmert;	***middelen niet zijn vrijgegeven omdat niet aan een horizontale randvoorwaarde was voldaan of omdat "supermijlpalen" niet waren bereikt, terwijl niet is gedocumenteerd waarom de conditionaliteitsverordening niet was toegepast;*** onderstreept dat dit gebrek aan samenhang de democratische controle op de toepassing ervan belemmert; ***herhaalt zijn standpunt dat het besluit van de Commissie onwettig is, zoals aangevoerd in de lopende procedure van het Parlement tegen de Commissie in zaak C-225/24, met name vanwege de schending van meerdere materiële bepalingen van de verordening gemeenschappelijke bepalingen, en van de verplichting van de Commissie om haar besluit te motiveren, alsmede vanwege haar misbruik van bevoegdheid in de vorm van een politieke compromis in ruil voor de opheffing door Hongarije van zijn veto tegen bepaalde dringende besluiten waarvoor unanimiteit in de Europese Raad vereist was;***

Amendement 42

Ontwerpresolutie
Paragraaf 23

Ontwerpresolutie	*Amendement*
23. ***waarschuwt dat de overheveling of herschikking van bevroren kredieten naar andere programma's of doelstellingen een signaal is voor regeringen die zich niet aan de regels houden dat verliezen elders kunnen worden gecompenseerd***; dringt er daarom bij de Commissie op aan geen gehoor te geven aan verzoeken tot overschrijving naar andere programma's of andere prioriteiten binnen hetzelfde programma die zouden leiden tot omzeiling van opschortingen in het kader van de conditionaliteitsverordening; verzoekt de Commissie het Parlement de volledige tekst van een dergelijk verzoek tot overschrijving toe te zenden, zodat er, voordat de Commissie een besluit neemt,	23. ***benadrukt dat overschrijvingen, wijzigingen van programma's of herschikkingen, met inbegrip van vastleggingen en betalingen, niet mogen worden gebruikt ter compensatie van de maatregelen op grond van de conditionaliteitsverordening of de verordening gemeenschappelijke bepalingen***; dringt er daarom bij de Commissie op aan geen gehoor te geven aan verzoeken tot overschrijving naar andere programma's of andere prioriteiten binnen hetzelfde programma die zouden leiden tot omzeiling van opschortingen in het kader van de conditionaliteitsverordening ***en de verordening gemeenschappelijke***

democratische controle kan plaatsvinden en niet pas achteraf;	***bepalingen***; verzoekt de Commissie het Parlement de volledige tekst van een dergelijk verzoek tot overschrijving toe te zenden, zodat er, voordat de Commissie een besluit neemt, democratische controle kan plaatsvinden en niet pas achteraf; ***herinnert aan de toezegging die de Commissie tijdens de goedkeuring van het herziene cohesiebeleid heeft gedaan om ervoor te zullen zorgen dat de nieuwe flexibiliteitsmechanismen niet kunnen worden gebruikt om maatregelen te omzeilen die zijn vastgesteld in het kader van de conditionaliteitsverordening of de verordening gemeenschappelijke bepalingen; verzoekt de Commissie en de lidstaten deze toezegging in de praktijk volledig na te komen, om het afschrikkende effect en de integriteit van het conditionaliteitskader voor de rechtsstaat te behouden; benadrukt dat de hierboven bedoelde overschrijvingen juridisch gezien als ontoelaatbaar moeten worden beschouwd; verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat in dit verband juridische waarborgen worden ingebouwd, ook in het kader van het MFK 2028-2034;***

Amendement 43

Ontwerpresolutie
Paragraaf 23 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	23 bis. verwelkomt het voorstel van de Commissie om de koppeling van de aanbevelingen in het verslag over de rechtsstaat en de financiële steun in het kader van het MFK 2028-2034 te versterken en de blauwdruk voor "hervormingen in ruil voor middelen" die in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit voor de periode na COVID-19 is ontwikkeld, op meer gebieden toe te passen, voor zover die betrekking hebben op de rechtsstaat; benadrukt dat de evaluatie van de

voorwaarden en benchmarks met betrekking tot de rechtsstaat in het kader van het MFK 2028-2034 gebaseerd moet zijn op onpartijdige inhoudelijke expertise en niet op politieke afspraken, en dat deze doelstelling moet worden gewaarborgd en beschermd in de procedure voor het uitvoeren van die evaluatie en het trekken van passende conclusies uit de resultaten daarvan; merkt in dit verband op dat besluiten die gericht zijn tot de lidstaten en die betrekking hebben op naleving van de beginselen van de rechtsstaat en de grondrechten niet door de Raad maar door de Commissie als hoedster van de Verdragen moeten worden vastgesteld, aangezien de Raad huiverig kan zijn maatregelen te nemen die nadelige gevolgen zouden hebben voor de lidstaten; wijst erop dat de procedure voor de vaststelling van gedelegeerde handelingen de Commissie in staat stelt snel op te treden terwijl de politieke controle door het Parlement en de Raad wordt gehandhaafd;

Amendement 44

Ontwerpresolutie
Paragraaf 25

Ontwerpresolutie	*Amendement*
25. bevestigt nogmaals dat het Parlement zijn toezichthoudende rol met betrekking tot de uitvoering van de conditionaliteitsverordening heel serieus neemt; erkent dat de Commissie heeft voldaan aan haar wettelijke verplichting om het Parlement onmiddellijk in kennis te stellen van voorgestelde, vastgestelde of opgeheven maatregelen; betreurt dat de Commissie slechts het absolute minimum aan informatie heeft verstrekt, zonder belangrijke details, en zelfs na een verzoek van het Parlement de volledige documentatie niet heeft gedeeld; benadrukt dat tijdige, alomvattende en proactieve informatie-uitwisseling van essentieel	25. bevestigt nogmaals dat het Parlement zijn toezichthoudende rol met betrekking tot de uitvoering van de conditionaliteitsverordening heel serieus neemt ***en herinnert eraan dat de Commissie het Parlement krachtens artikel 8 van de verordening onmiddellijk in kennis moet stellen van alle maatregelen die overeenkomstig de artikelen 5, 6 en 7 van de verordening worden voorgesteld, vastgesteld of ingetrokken***; erkent dat de Commissie heeft voldaan aan haar wettelijke verplichting om het Parlement onmiddellijk in kennis te stellen van voorgestelde, vastgestelde of opgeheven

belang is om het Parlement in staat te stellen zijn verantwoordelijkheden op het gebied van begroting en toezicht doeltreffend uit te oefenen;

maatregelen; betreurt dat de Commissie slechts het absolute minimum aan informatie heeft verstrekt, zonder belangrijke details, en zelfs na een verzoek van het Parlement de volledige documentatie niet heeft gedeeld; benadrukt dat tijdige, alomvattende en proactieve informatie-uitwisseling van essentieel belang is om het Parlement in staat te stellen zijn verantwoordelijkheden op het gebied van begroting en toezicht doeltreffend uit te oefenen;

Amendement 45

Ontwerpresolutie
Paragraaf 27

Ontwerpresolutie	*Amendement*
27. dringt er bij de Commissie op aan overeenstemming te bereiken over een beveiligd communicatiekanaal om de toegang tot dergelijke informatie voor de verantwoordelijke organen van het Parlement te waarborgen, met inachtneming van de vertrouwelijkheid ervan;	***Schrappen***

Amendement 46

Ontwerpresolutie
Paragraaf 28 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	28 bis. is meer in het algemeen van oordeel dat de interinstitutionele dialoog en de samenwerking met betrekking tot de rechtsstaat op EU-niveau moeten worden versterkt; betreurt het dat de Commissie en de Raad tot dusver afwijzend hebben gereageerd op het aanbod van het Parlement om een interinstitutioneel akkoord over de democratie, de rechtsstaat en de grondrechten te sluiten; spreekt nogmaals zijn bereidheid uit om de besprekingen over dit akkoord te

hervatten;

Amendement 47

Ontwerpresolutie
Paragraaf 28 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	28 ter. herinnert eraan dat, overeenkomstig artikel 9 van de conditionaliteitsverordening, de Commissie uiterlijk op 12 januari 2024 bij het Parlement en de Raad een verslag moest indienen over de toepassing van de verordening, met name over de effectiviteit van de vastgestelde maatregelen; merkt op dat de Commissie naar behoren verslag heeft uitgebracht; dringt er bij de Commissie op aan om, aangezien het de bedoeling is dat de verordening voor onbepaalde duur van toepassing is, eenmaal per jaar een dergelijk verslag in te dienen;

Amendement 48

Ontwerpresolutie
Paragraaf 29

Ontwerpresolutie	*Amendement*
29. herinnert aan de specifieke bepalingen in de conditionaliteitsverordening en de richtsnoeren van 2022 die de EU verplichten de legitieme belangen van eindontvangers en begunstigden te beschermen tegen de financiële gevolgen van sancties die aan hun regeringen zijn opgelegd; wijst met name op de verplichting van de lidstaten waarop maatregelen uit hoofde van de verordening van toepassing zijn, om alle toezeggingen aan eindontvangers en begunstigden te blijven nakomen;	29. herinnert aan de specifieke bepalingen in de conditionaliteitsverordening en de richtsnoeren van 2022 die de EU verplichten de legitieme belangen van eindontvangers en begunstigden te beschermen tegen de financiële gevolgen van sancties die aan hun regeringen zijn opgelegd; ***uit zijn bezorgdheid over het feit dat de opschorting van EU-middelen kan worden misbruikt als politiek wapen tegen het maatschappelijk middenveld en lokale overheden;*** wijst met name op de verplichting van de lidstaten waarop maatregelen uit hoofde van de verordening van toepassing zijn, om alle toezeggingen

aan eindontvangers en begunstigden te blijven nakomen;

Amendement 49

Ontwerpresolutie
Paragraaf 30

Ontwerpresolutie	*Amendement*
30. betreurt dat de beoogde waarborgen in de praktijk grotendeels theoretisch blijven, aangezien de procedures voor rechtstreekse betaling of herroutering van middelen omslachtig zijn en er zelden met de eindontvangers en begunstigden wordt gecommuniceerd; erkent dat er op EU-niveau meer moet worden gedaan om de bescherming van de legitieme belangen van eindontvangers en begunstigden te verbeteren en hun toegang tot EU-financiering te waarborgen;	30. betreurt dat de beoogde waarborgen in de praktijk grotendeels theoretisch blijven, aangezien de procedures voor rechtstreekse betaling of herroutering van middelen omslachtig zijn en er zelden met de eindontvangers en begunstigden wordt gecommuniceerd; ***verwelkomt het voornemen van de Commissie om in haar voorstel voor het MFK 2028-2034 de bescherming van eindontvangers en begunstigden te versterken; onderstreept echter dat deze toezegging in de praktijk moet worden omgezet in doeltreffende waarborgen, en benadrukt dat, gezien de in het huidige kader geconstateerde tekortkomingen, duidelijke en concrete mechanismen moeten worden vastgesteld om ervoor te zorgen dat begunstigden daadwerkelijk worden beschermd; uit zijn bezorgdheid dat de voorgestelde structuur van het MFK 2028-2034 het nog moeilijker zou kunnen maken om eindontvangers en begunstigden te beschermen, doordat de regeringen van de lidstaten meer controle zouden krijgen over het beheer van EU-middelen;*** erkent dat er op EU-niveau meer moet worden gedaan om de bescherming van de legitieme belangen van eindontvangers en begunstigden te verbeteren en hun toegang tot EU-financiering te waarborgen; ***neemt kennis van artikel 15, lid 4, van het ontwerp van FNRP-verordening en benadrukt dat er een verplichting moet gelden om de bedragen van de vrijmakingen in het kader van het conditionaliteitsregime beschikbaar te stellen voor gebruik in het kader van andere instrumenten of programma's van***

de EU die onder direct of indirect beheer worden uitgevoerd, met name die welke de Europese democratie, het maatschappelijk middenveld, de waarden van de EU of de bestrijding van corruptie ondersteunen, en in ieder geval deels binnen de lidstaat waar de schending van de rechtsstaat plaatsvond;

Amendement 50

Ontwerpresolutie
Paragraaf 31

Ontwerpresolutie	*Amendement*
31. stelt met bezorgdheid vast dat in sommige lidstaten kleptocratische oligarchische structuren systematisch strategisch belangrijke sectoren overnemen, zoals banken, detailhandel, levensmiddelen, geneesmiddelen, bouw en technologie, hetgeen risico's kan inhouden voor de bescherming van de EU-begroting, bijvoorbeeld wanneer dergelijke structuren EU-middelen aanvragen; onderstreept het belang van het waarborgen van gelijke kansen voor alle aanvragers om toegang te krijgen tot zowel EU-financiering als onpartijdige en doeltreffende klachtenmechanismen;	31. stelt met bezorgdheid vast dat in sommige lidstaten kleptocratische oligarchische structuren systematisch strategisch belangrijke sectoren overnemen, zoals banken, detailhandel, levensmiddelen, geneesmiddelen, bouw en technologie, hetgeen risico's kan inhouden voor de bescherming van de EU-begroting, bijvoorbeeld wanneer dergelijke structuren EU-middelen aanvragen; onderstreept het belang van het waarborgen van gelijke kansen voor alle aanvragers om toegang te krijgen tot zowel EU-financiering als onpartijdige en doeltreffende klachtenmechanismen; ***dringt er bij de Commissie op aan om systematische audits uit te voeren van de verdeling van EU-middelen, om belangenconflicten, politieke misbruik van de middelen of ondoorzichtigheid bij de toewijzing van middelen op nationaal niveau te voorkomen;***

Amendement 51

Ontwerpresolutie
Paragraaf 32

Ontwerpresolutie	*Amendement*
32. is ***op basis van de beperkte ervaring van mening dat het***	32. is ***van mening dat het wellicht nog te vroeg is om definitieve uitspraken te***

conditionaliteitsregime een doeltreffend instrument ***is geweest*** om de financiële belangen van de EU te beschermen tegen risico's die voortvloeien uit schendingen van de rechtsstaat; dringt er ***daarom*** op aan dat de regeling van toepassing blijft op de gehele EU-begroting, met inbegrip van op prestaties gebaseerde instrumenten, zodat geen enkele uitgavenlijn van de EU aan een doeltreffend toezicht op de rechtsstaat ontsnapt; dringt er bij de Commissie op aan ervoor te zorgen dat de conditionaliteitsverordening consequent wordt toegepast op de EU-begroting, ongeacht het financieringsmodel ervan;	***doen over de doeltreffendheid van dit*** instrument ***als middel*** om de financiële belangen van de EU te beschermen tegen risico's die voortvloeien uit schendingen van de rechtsstaat ***en benadrukt dat het, zoals elk instrument, vatbaar is voor verbetering***; dringt er ***echter*** op aan dat de regeling van toepassing blijft op de gehele EU-begroting, met inbegrip van op prestaties gebaseerde instrumenten, zodat geen enkele uitgavenlijn van de EU aan een doeltreffend toezicht op de rechtsstaat ontsnapt; dringt er bij de Commissie op aan ervoor te zorgen dat de conditionaliteitsverordening consequent wordt toegepast op de EU-begroting, ongeacht het financieringsmodel ervan;

Amendement 52

Ontwerpresolutie
Paragraaf 34

Ontwerpresolutie	*Amendement*
34. verzoekt de Commissie de richtsnoeren van 2022 met spoed te herzien om: het risico van verlegging of herverdeling van middelen rechtstreekser aan te pakken; een stapsgewijze methodologie te publiceren waaruit blijkt hoe de evenredigheid ***wordt*** berekend; een definitie op te stellen van een "voldoende rechtstreeks verband" tussen een schending van de rechtsstaat en een begrotingsrisico; duidelijker verbanden te vereisen tussen inbreuken en vastgestelde maatregelen, onder meer door middel van preciezere normen voor die inbreuken; en duidelijke oplossingen en praktische stappen te bieden voor gevallen waarin corrigerende maatregelen worden teruggedraaid;	34. verzoekt de Commissie de richtsnoeren van 2022 met spoed te herzien om: het risico van verlegging of herverdeling van middelen rechtstreekser aan te pakken; een stapsgewijze methodologie te publiceren waaruit blijkt hoe de evenredigheid ***en tevens de doeltreffendheid van corrigerende maatregelen worden geschat of*** berekend; een definitie op te stellen van een "voldoende rechtstreeks verband" tussen een schending van de rechtsstaat en een begrotingsrisico***, met voorbeelden uit de praktijk***; duidelijker verbanden te vereisen tussen inbreuken en vastgestelde maatregelen, onder meer door middel van preciezere normen voor die inbreuken ***en duidelijkheid over wat er nodig is voor proactieve monitoring***; en duidelijke oplossingen en praktische stappen te bieden voor gevallen waarin corrigerende maatregelen worden teruggedraaid;

Amendement 53

Ontwerpresolutie
Paragraaf 35

Ontwerpresolutie	*Amendement*
35. verzoekt de Commissie in dit verband haar interpretatie van de conditionaliteitsverordening als laatste redmiddel te herzien en er proactiever gebruik van te maken, met inbegrip van de toepassing van artikel 6, lid 4, met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel;	35. verzoekt de Commissie in dit verband haar ***beoordeling van de respectieve toegevoegde waarde en beperkingen van de verschillende instrumenten voor budgettaire conditionaliteit nader toe te lichten, haar*** interpretatie van de conditionaliteitsverordening als laatste redmiddel te herzien en er proactiever gebruik van te maken, met inbegrip van de toepassing van artikel 6, lid 4, met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel;

Amendement 54

Ontwerpresolutie
Paragraaf 36

Ontwerpresolutie	*Amendement*
36. verzoekt de Commissie in haar evenredigheidsbeoordeling systematisch rekening te houden met de gevolgen voor eindbegunstigden, met name kleinere, zoals, maar niet beperkt tot, universiteiten, kleine en middelgrote ondernemingen en maatschappelijke organisaties, en deze analyse te verwerken in het dossier dat overeenkomstig artikel 8 van de conditionaliteitsverordening aan het Parlement wordt voorgelegd;	36. verzoekt de Commissie in haar evenredigheidsbeoordeling systematisch rekening te houden met de gevolgen voor eindbegunstigden, met name kleinere, zoals, maar niet beperkt tot, universiteiten, kleine en middelgrote ondernemingen en maatschappelijke organisaties, en deze analyse te verwerken in het dossier dat overeenkomstig artikel 8 van de conditionaliteitsverordening aan het Parlement wordt voorgelegd***, waarbij ervoor moet worden gezorgd dat de vereiste veranderingen voor al deze actoren daadwerkelijk worden doorgevoerd en niet alleen in theorie***;

Amendement 55

Ontwerpresolutie
Paragraaf 37

Ontwerpresolutie	*Amendement*
37. verzoekt de Commissie na te gaan hoe zij doeltreffend kan voldoen aan haar verplichting om de legitieme financiële belangen van eindontvangers en begunstigden te beschermen, met name van eindontvangers en begunstigden die de gevolgen van tekortkomingen in de rechtsstaat ondervinden, onder meer door de relevante bepalingen van de conditionaliteitsverordening te handhaven met betrekking tot de verplichtingen van de lidstaten om betalingen te verrichten; benadrukt dat maatregelen die worden genomen om ervoor te zorgen dat legitieme eindontvangers en begunstigden toegang kunnen blijven krijgen tot EU-financiering, de toepassing van de conditionaliteitsverordening niet mogen verzwakken; verwacht volledig bij dit proces te worden betrokken;	37. verzoekt de Commissie na te gaan hoe zij doeltreffend kan voldoen aan haar verplichting om de legitieme financiële belangen van eindontvangers en begunstigden te beschermen, met name van eindontvangers en begunstigden die de gevolgen van tekortkomingen in de rechtsstaat ondervinden, onder meer door de relevante bepalingen van de conditionaliteitsverordening te handhaven met betrekking tot de verplichtingen van de lidstaten om betalingen te verrichten; ***verzoekt de Commissie manieren te vinden om de betrokken fondsen onder direct beheer te brengen of beschikbaar te stellen in het kader van andere EU-instrumenten of -programma's die in direct beheer of indirect beheer worden uitgevoerd, en er in ieder geval voor te zorgen dat lokale overheden, maatschappelijke organisaties en kleine en middelgrote ondernemingen geen gevolgen ondervinden van de opschorting van financiering als gevolg van het optreden van hun nationale regering, en, indien zij tot de conclusie komt dat deze optie niet haalbaar is, de redenen voor die conclusie duidelijk toe te lichten;*** benadrukt dat maatregelen die worden genomen om ervoor te zorgen dat legitieme eindontvangers en begunstigden toegang kunnen blijven krijgen tot EU-financiering, de toepassing van de conditionaliteitsverordening niet mogen verzwakken; verwacht volledig bij dit proces te worden betrokken;

Amendement 56

Ontwerpresolutie
Paragraaf 38

Ontwerpresolutie	*Amendement*
38. verzoekt de Commissie systematische kruisverwijzingen te maken	38. verzoekt de Commissie systematische kruisverwijzingen te maken

tussen inbreukprocedures en maatregelen die zijn vastgesteld krachtens artikel 6 van het Financieel Reglement en ***op handen zijnde screenings van de conditionaliteit***, zodat de lidstaten geen misbruik kunnen maken van procedurele silo's en zodat de financiële belangen van de EU worden beschermd, ongeacht het gebruikte rechtsinstrument;	tussen inbreukprocedures en maatregelen die zijn vastgesteld krachtens artikel 6 van het Financieel Reglement en ***de conditionaliteitsverordening, de verordening gemeenschappelijke bepalingen, de verordening tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit en het toekomstige conditionaliteitsregime van het MFK 2028-2034, alsook elk ander relevant instrument***, zodat de lidstaten geen misbruik kunnen maken van procedurele silo's en zodat de financiële belangen van de EU worden beschermd, ongeacht het gebruikte rechtsinstrument;

Amendement 57

Ontwerpresolutie
Paragraaf 39

Ontwerpresolutie	*Amendement*
39. is van mening dat corrigerende maatregelen vergezeld moeten gaan van waarborgen om indien van toepassing te voorkomen dat zich in de toekomst soortgelijke situaties voordoen;	39. is van mening dat corrigerende maatregelen vergezeld moeten gaan van waarborgen om indien van toepassing te voorkomen dat zich in de toekomst soortgelijke situaties voordoen ***of dat de situatie op het gebied van de rechtsstaat verder achteruitgaat***;

Amendement 58

Ontwerpresolutie
Paragraaf 40

Ontwerpresolutie	*Amendement*
40. verwacht dat de Commissie concrete maatregelen neemt om het verband tussen de aanbevelingen in haar jaarlijkse verslagen over de rechtsstaat en financiële steun uit de EU-begroting te versterken, zoals uiteengezet in de opdrachtbrieven van 2024 aan de commissarissen die verantwoordelijk zijn voor begroting en voor de rechtsstaat; verzoekt de Commissie de landspecifieke aanbevelingen uit haar jaarlijkse verslagen	40. verwacht dat de Commissie concrete maatregelen neemt om het verband tussen de aanbevelingen in haar jaarlijkse verslagen over de rechtsstaat en financiële steun uit de EU-begroting te versterken, zoals uiteengezet in de opdrachtbrieven van 2024 aan de commissarissen die verantwoordelijk zijn voor begroting en voor de rechtsstaat; verzoekt de Commissie de landspecifieke aanbevelingen uit haar jaarlijkse verslagen

over de rechtsstaat om te zetten in concrete mijlpalen waaraan de lidstaten systematisch uitvoering moeten geven en die, in voorkomend geval, als bewijs moeten dienen om de activering van de conditionaliteitsverordening te rechtvaardigen;

over de rechtsstaat om te zetten in concrete mijlpalen waaraan de lidstaten systematisch uitvoering moeten geven en die, in voorkomend geval, als bewijs moeten dienen om de activering van de conditionaliteitsverordening ***en van andere instrumenten*** te rechtvaardigen; ***benadrukt dat dergelijke mijlpalen gebonden moeten zijn aan duidelijke termijnen en dringt aan op de ontwikkeling van overeenkomstige indicatoren;***

Amendement 59

Ontwerpresolutie
Paragraaf 41

Ontwerpresolutie	*Amendement*
41. benadrukt dat het jaarlijkse verslag over de rechtsstaat momenteel is opgebouwd rond vier pijlers, namelijk: het rechtsstelsel, het kader voor corruptiebestrijding, de pluriformiteit en vrijheid van de media, en andere institutionele kwesties in verband met checks-and-balances; ***erkent*** dat er in het verslag over de rechtsstaat 2025 een internemarktdimensie is opgenomen om rechtsstatelijke kwesties aan te pakken die van invloed zijn op bedrijven en werknemers; benadrukt dat een goed functionerend rechtsstelsel, een sterk kader voor corruptiebestrijding, pluriformiteit van de media***,*** adequate checks-and-balances ***en*** een functionerende interne markt ***intrinsiek verbonden zijn met de rechtsstaat***;	41. benadrukt dat het jaarlijkse verslag over de rechtsstaat momenteel is opgebouwd rond vier pijlers, namelijk: het rechtsstelsel, het kader voor corruptiebestrijding, de pluriformiteit en vrijheid van de media, en andere institutionele kwesties in verband met checks-and-balances; ***verwelkomt*** dat er in het verslag over de rechtsstaat 2025 een internemarktdimensie is opgenomen om rechtsstatelijke kwesties aan te pakken die van invloed zijn op bedrijven en werknemers; benadrukt dat een goed functionerend rechtsstelsel, een sterk kader voor corruptiebestrijding, pluriformiteit van de media ***en*** adequate checks-and-balances ***voorwaarden zijn voor*** een functionerende interne markt***; benadrukt dat deze pijlers worden aangevuld met subpijlers die waar nodig verder moeten worden ontwikkeld***;

Amendement 60

Ontwerpresolutie
Paragraaf 41 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*

	41 bis. benadrukt daarom dat het jaarlijks verslag over de rechtsstaat, en met name de aanbevelingen daarin, zodanig moet worden opgesteld dat het direct kan worden gebruikt om te bepalen of het gerechtvaardigd is de conditionaliteitsverordening te activeren; verzoekt de Commissie voorts om duidelijkheid te verschaffen over de drempel waarboven de in het verslag en de bijbehorende aanbevelingen vastgestelde tekortkomingen als voldoende ernstig worden beschouwd om gebruik te maken van een financieel instrument als de conditionaliteitsverordening;

Amendement 61

Ontwerpresolutie
Paragraaf 42

Ontwerpresolutie	*Amendement*
42. merkt op dat systematische schendingen van de rechtsstaat, die zijn vastgesteld in het kader van de pijlers van het jaarlijkse verslag over de rechtsstaat en die voldoende rechtstreeks verband houden met de bescherming van de EU-begroting, moeten leiden tot de activering van het conditionaliteitsmechanisme, met name in gevallen zoals schending, manipulatie of bevoordeling bij openbare aanbestedingen en aanvragen van EU-financiering, alsook administratieve intimidatie die inbreuk maakt op de gelijke behandeling van lokale en regionale overheden, bedrijven of andere eindontvangers en begunstigden, en hun toegang tot EU-middelen;	42. merkt op dat systematische schendingen van de rechtsstaat, die zijn vastgesteld in het kader van de pijlers van het jaarlijkse verslag over de rechtsstaat en die voldoende rechtstreeks verband houden met de bescherming van de EU-begroting, moeten leiden tot de activering van het conditionaliteitsmechanisme, met name in gevallen zoals ***systemische schending van de rechterlijke onafhankelijkheid, een ondoeltreffend corruptiebestrijdingskader, met inbegrip van de politieke toe-eigening van de diensten van openbaar ministeries of hoge controle-instanties, het niet uitvoeren van vonnissen, of*** schending, manipulatie of bevoordeling bij openbare aanbestedingen en aanvragen van EU-financiering, alsook administratieve intimidatie die inbreuk maakt op de gelijke behandeling van lokale en regionale overheden, bedrijven of andere eindontvangers en begunstigden, en hun toegang tot EU-middelen;

Amendement 62

Ontwerpresolutie
Paragraaf 44

Ontwerpresolutie	*Amendement*
44. dringt erop aan dat de controlebevoegdheden van het Parlement worden gewaarborgd door het in staat te stellen toe te zien op de consistentie bij de (niet-)toepassing van het conditionaliteitsregime, zodat politieke instrumentalisering of ondoorzichtigheid kunnen worden voorkomen; verzoekt de Commissie het Parlement in het kader van de jaarlijkse begrotingsprocedure een geconsolideerde jaarlijkse inventaris voor te leggen van alle conditionaliteitsgerelateerde besluiten in alle begrotingsonderdelen;	44. dringt erop aan dat de controlebevoegdheden van het Parlement worden gewaarborgd door het in staat te stellen toe te zien op de consistentie bij de (niet-)toepassing van het conditionaliteitsregime ***in het kader van huidige en toekomstige instrumenten***, zodat politieke instrumentalisering of ondoorzichtigheid kunnen worden voorkomen; verzoekt de Commissie het Parlement in het kader van de jaarlijkse begrotingsprocedure een geconsolideerde jaarlijkse inventaris voor te leggen van alle conditionaliteitsgerelateerde besluiten in alle begrotingsonderdelen;

Amendement 63

Ontwerpresolutie
Paragraaf 45 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	45 bis. dringt er bij de Commissie op aan overeenstemming te bereiken over een beveiligd communicatiekanaal met de bevoegde organen van het Parlement teneinde volledige toegang tot documentatie te waarborgen, met inbegrip van de volledige tekst van schriftelijke kennisgevingen en de uitwisselingen tussen de diensten van de Commissie en de betrokken lidstaat, op een tijdige, alomvattende en proactieve wijze, met inachtneming van de vertrouwelijkheid ervan;

Amendement 64

Ontwerpresolutie
Paragraaf 46

Ontwerpresolutie	*Amendement*
46. verzoekt de Raad het proces op feiten te baseren en objectief te houden en zo dicht mogelijk bij de voorstellen van de Commissie te blijven; dringt er voorts bij de Raad op aan het proces dat leidt tot de vaststelling van maatregelen niet te veranderen in ***een onderhandelingsmiddel***;	46. verzoekt de Raad het proces op feiten te baseren en objectief te houden en zo dicht mogelijk bij de voorstellen van de Commissie te blijven ***en indien daarvan wordt afgeweken, de redenen daarvoor afdoende te motiveren***; dringt er voorts bij de Raad op aan het proces dat leidt tot de vaststelling van maatregelen niet te veranderen in ***politieke onderhandelingen, waardoor een lidstaat waarop dit proces van toepassing is, zijn vetorecht zou kunnen uitspreken over dringende besluiten waarvoor unanimiteit in de Europese Raad vereist is; vindt dat het krachtens de huidige verordening mogelijk moet zijn om op vereenvoudigde wijze nieuwe maatregelen ter bescherming van de begroting van de EU vast te stellen in het kader van dezelfde procedure, indien de situatie die tot de vaststelling van maatregelen heeft geleid, niet is verholpen of is verslechterd, waarbij wordt gewaarborgd dat dezelfde krachtige criteria en waarborgen blijven gelden***;

Amendement 65

Ontwerpresolutie
Paragraaf 47

Ontwerpresolutie	*Amendement*
47. verzoekt de Commissie een interactief portaal op te zetten dat burgers, eindontvangers, begunstigden en marktdeelnemers in staat stelt het volledige verloop van conditionaliteitszaken te volgen, vanaf de kennisgeving tot de uiteindelijke opheffing van maatregelen, teneinde de transparantie te vergroten en misinformatie te voorkomen; vraagt de Commissie in dit verband informatiebladen te publiceren met alle toekomstige maatregelen in het kader van de conditionaliteitsverordening, met	47. verzoekt de Commissie een interactief portaal op te zetten dat burgers, ***maatschappelijke organisaties,*** eindontvangers, begunstigden en marktdeelnemers in staat stelt het volledige verloop van conditionaliteitszaken te volgen, vanaf de kennisgeving tot de uiteindelijke opheffing van maatregelen, teneinde de transparantie te vergroten en misinformatie te voorkomen; vraagt de Commissie in dit verband informatiebladen te publiceren met alle toekomstige maatregelen in het kader van de

vermelding van het soort en de beoordeling van de inbreuken, de gevolgen voor de EU-begroting en, in voorkomend geval, de evenredigheid van de voorgestelde maatregelen; verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat de relevante informatie wordt verspreid onder de betrokken eindontvangers en begunstigden en onder het grote publiek;

conditionaliteitsverordening, met vermelding van het soort en de beoordeling van de inbreuken, de gevolgen voor de EU-begroting en, in voorkomend geval, de evenredigheid van de voorgestelde maatregelen; verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat de relevante informatie wordt verspreid onder de betrokken eindontvangers en begunstigden en onder het grote publiek;

Amendement 66

Ontwerpresolutie
Paragraaf 49

Ontwerpresolutie	*Amendement*
49. verzoekt de Commissie ***haar*** onderzoekscapaciteit te versterken door een permanente lijst van gespecialiseerde deskundigen op te stellen die complexe schendingen van de rechtsstaat kunnen beoordelen, en zo te zorgen voor snellere, technisch robuuste besluiten, en een IT-systeem te ontwikkelen waarmee patronen of overeenkomsten in ontvangen meldingen kunnen worden opgespoord;	49. ***is van mening dat de Commissie de nodige administratieve capaciteit voor de uitvoering van de verordening nog niet volledig heeft opgebouwd; benadrukt dat de instellingen van de EU ervoor moeten zorgen dat de Commissie over de nodige middelen beschikt om de verordening doeltreffend te handhaven;*** verzoekt de Commissie ***daarom op basis daarvan passende personele middelen toe te wijzen voor de handhaving van de verordening om de*** onderzoekscapaciteit ***van de Commissie*** te versterken door een permanente lijst van gespecialiseerde deskundigen op te stellen die complexe schendingen van de rechtsstaat kunnen beoordelen, en zo te zorgen voor snellere, technisch robuuste besluiten, en een IT-systeem te ontwikkelen waarmee patronen of overeenkomsten in ontvangen meldingen kunnen worden opgespoord; ***onderstreept dat er nauwe en gestructureerde samenwerking tussen de betrokken directoraten-generaal van de Commissie, met name het directoraat-generaal Begroting en het directoraat-generaal Justitie en Consumentenzaken, nodig is om te zorgen voor een samenhangende complementaire toepassing van de verordening;***

Amendement 67

Ontwerpresolutie
Paragraaf 51 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	51 bis. stelt nogmaals voor een EU-mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten tot stand te brengen, voortbouwend op het voorstel van het Parlement van 2020; is van mening dat dit mechanisme moet worden uitgevoerd op basis van een interinstitutioneel akkoord tussen het Parlement, de Commissie en de Raad, met een jaarlijkse monitoringcyclus van de EU-waarden die alle aspecten van artikel 2 VEU bestrijkt, en dat het mechanisme op gelijke, objectieve en eerlijke wijze van toepassing moet zijn op alle lidstaten en kandidaat-lidstaten, waarbij ondersteuning plaatsvindt door een panel van onafhankelijke deskundigen die aanbevelingen opstellen en deze koppelen aan begrotings- en andere handhavingsinstrumenten; benadrukt dat de toolbox voor de rechtsstaat waarover de EU beschikt weliswaar aanzienlijk is uitgebreid, maar dat de doeltreffendheid ervan afhangt van de coherente en consistente toepassing ervan door alle EU-instellingen; beklemtoont dat er tegelijkertijd een Europees Semester voor de rechtsstaat moet worden ingesteld, met een duidelijke structuur met vaste mijlpalen en actieve bijdragen van alle EU-instellingen; benadrukt dat dit Europees Semester voor de rechtsstaat, hoewel het in eerste instantie gericht was op de rechtsstaat, zodanig moet worden opgezet dat het geleidelijk kan worden uitgebreid tot alle in artikel 2 VEU verankerde waarden, waarbij een alomvattende en coherente aanpak van de bescherming van de waarden van de EU wordt gewaarborgd; benadrukt dat deze jaarlijkse cyclus

gebaseerd moet zijn op solide, objectieve indicatoren, waarbij duidelijk moet worden gemaakt dat schendingen van de rechtsstaat nooit onbeduidend zijn, en dat eventuele zorgwekkende bevindingen reële gevolgen moeten hebben, zoals het geval is bij het mechanisme van het Europees Semester dat wordt toegepast op het gebied van de overheidsfinanciën;

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

De rapporteur voor advies verklaart onder zijn exclusieve verantwoordelijkheid geen input in het advies te hebben opgenomen van belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[1] vallen of van vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades, die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.

[1] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	5.11.2025
Uitslag eindstemming	+ : 52 - : 21 0 : 1
Bij de eindstemming aanwezige leden	Abir Al-Sahlani, Giuseppe Antoci, Jaume Asens Llodrà, Malik Azmani, Pernando Barrena Arza, Nicolas Bay, Ioan-Rareş Bogdan, Krzysztof Brejza, Saskia Bricmont, Jorge Buxadé Villalba, Jaroslav Bžoch, Mélissa Camara, Susanna Ceccardi, Caterina Chinnici, Alessandro Ciriani, Paulo Cunha, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Estrella Galán, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Evin Incir, Paolo Inselvini, Marina Kaljurand, Mariusz Kamiński, Assita Kanko, Fabienne Keller, Mary Khan, Moritz Körner, András László, Murielle Laurent, Fabrice Leggeri, Jeroen Lenaers, Erik Marquardt, Michael McNamara, Ana Catarina Mendes, Verena Mertens, Nadine Morano, Matjaž Nemec, Ana Miguel Pedro, Emil Radev, Ilaria Salis, Birgit Sippel, Petra Steger, Cecilia Strada, Tineke Strik, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Kristian Vigenin, Charlie Weimers, Sophie Wilmès, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Anja Arndt, Konstantinos Arvanitis, David Casa, Kinga Gál, Geadis Geadi, Nikola Minchev, Dolors Montserrat, Javier Moreno Sánchez, Leoluca Orlando, Maria Walsh, Maciej Wąsik
Bij de eindstemming aanwezige leden als bedoeld in art. 216, lid 7, van het Reglement	Isabel Benjumea Benjumea, Robert Biedroń, Henrik Dahl, Elisabetta Gualmini, Martine Kemp, Stefan Köhler, Judita Laššáková, Miriam Lexmann, André Rodrigues, Marjan Šarec

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING
IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

52	+
PPE	Benjumea Benjumea Isabel, Bogdan Ioan-Rares, Brejza Krzysztof, Casa David, Chinnici Caterina, Cunha Paulo, Dahl Henrik, Düpont Lena, Kemp Martine, Köhler Stefan, Lenaers Jeroen, Mertens Verena, Montserrat Dolors, Morano Nadine, Pedro Ana Miguel, Radev Emil, Tobé Tomas, Walsh Maria, Zarzalejos Javier
Renew	Al-Sahlani Abir, Azmani Malik, García Hermida-Van Der Walle Raquel, Keller Fabienne, Körner Moritz, McNamara Michael, Minchev Nikola, Sarec Marjan, Wilmès Sophie
S&D	Biedron Robert, Gualmini Elisabetta, Incir Evin, Kaljurand Marina, Laurent Murielle, Mendes Ana Catarina, Moreno Sánchez Javier, Nemec Matjaz, Rodrigues André, Sippel Birgit, Strada Cecilia, Vigenin Kristian, Zan Alessandro
The Left	Antoci Giuseppe, Arvanitis Konstantinos, Barrena Arza Pernando, Galán Estrella, Salis Ilaria
Verts/ALE	Asens Llodrà Jaume, Bricmont Saskia, Camara Mélissa, Marquardt Erik, Orlando Leoluca, Strik Tineke

21	-
ECR	Bay Nicolas, Ciriani Alessandro, Geadi Geadis, Inselvini Paolo, Kaminski Mariusz, Kanko Assita, Wasik Maciej, Weimers Charlie
ESN	Arndt Anja, Khan Mary, Uhrík Milan
NI	Lassáková Judita
PfE	Buxadé Villalba Jorge, Bzoch Jaroslav, Ceccardi Susanna, Ehlers Marieke, Gál Kinga, László András, Leggeri Fabrice, Steger Petra, Vandendriessche Tom

1	0
PPE	Lexmann Miriam

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding(en)